

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/57/2016
Identifikačné číslo spisu: 6016200163
Dátum vydania rozhodnutia: 12.12.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6016200163.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci navrhovateľa: Z. X., bytom M. X/XXXX, Z. Z., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/50/2016-19 zo dňa 17. februára 2016, v konaní o výšku starobného dôchodku, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/50/2016-19 zo dňa 17. februára 2016 potvrdzuje.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom označeným vo výroku tohto rozhodnutia (ďalej len „napadnutý rozsudok“) ako vecne správne potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X-R.. zo dňa 18.11.2014, ktorým odporkyňa navrhovateľke zvýšila starobný dôchodok od 30.10.2011 na sumu 341,30 €, od 01.01.2012 na sumu 352,60 €, od 01.01.2013 na sumu 363,80 € a od 01.01.2014 na sumu 372,60 € mesačne (ďalej len „Rozhodnutie I“) a rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X-R.. zo dňa 18.11.2014, ktorým odporkyňa navrhovateľke zvýšila starobný dôchodok od 01.01.2015 na sumu 377,80 € mesačne (ďalej len „Rozhodnutie II“). Zároveň krajský súd zastavil konanie vo veci rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 04.12.2014 (ďalej len „Rozhodnutie III“) a navrhovateľke nepriznal právo na náhradu trov konania.

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že postup odporkyne ako aj napadnuté rozhodnutia sú v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Navrhovateľka podľa krajského súdu nepredložila dôkaz, že

uvedené rozhodnutia sú vecne nesprávne a nezákonné. Ďalej krajský súd uviedol, že potvrdenými rozhodnutiami nebolo rozhodnuté o nároku navrhovateľky na starobný dôchodok, ale len o jeho zvýšení. Zastavenie konania o Rozhodnutí III krajský súd odôvodnil jeho zrušením v rámci autoremedúry rozhodnutím odporkyne zo dňa 04.06.2015.

Proti napadnutému rozsudku (a zároveň proti rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/157/2015-42 a č. k. 20Sd/204/2015-50, ktoré boli tiež vyhlásené dňa 17.02.2016 - o odvolaniach proti týmto rozsudkom rozhodnú iné senáty Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) podala navrhovateľka včas odvolanie, v ktorom uviedla, že už 19 rokov bojuje za jej ťažko zarobený dôchodok a stále nedostala, čo jej patrí. Uviedla, že nechce cudzie, ale je v práve. Tvrdila, že dokazuje riadnymi dokumentmi, pričom obvinila pracovníčky odporkyne, že dokazujú falošnými dôkazmi a iba tvrdia, že nedisponujú jej evidenčným materiálom. Ďalej poukázala na dôkaz predložený na pojednávaní dňa 14.01.2015, na základe ktorého bola vo vtedy prebiehajúcom konaní úspešná. Nastolila otázku, ako jej mohol byť prepočítaný dôchodok bez evidenčného materiálu a ako je možné, že 14.01.2015 bola úspešná a o rok 17.02.2016 uvádza aj krajský súd (v rozsudku), že sú to irelevantné dokumenty.

Navrhovateľka v odvolaní navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dôkladne preskúmal tento prípad od začiatku. Uviedla, že chce byť prítomná pri vyšetrovaní prípadu a jej dôchodok je falšovaný od podania žiadosti o dôchodok v roku XXXX. Napokon navrhovateľka uviedla, že jej dôchodok má inú osobu, ktorá zneužila jej identitu.

Odporkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že krajský súd správne zistil skutkový stav a náležite právne posúdil vec. Odporkyňa trvala na správnosti Rozhodnutia I a Rozhodnutia II a navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 250s O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p. a § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok) preskúmal rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj predmetné rozhodnutia odporkyne, najmä z toho pohľadu, či krajský súd správne posúdil ich zákonnosť. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O. s. p.) a ide o rozsudok, proti ktorému je podanie odvolania prípustné (§ 202 O. s. p. v spojení s § 250s O. s. p.), dospel jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O. s. p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 12.12.2017 (§ 156 ods. 1 a 3 O. s. p.).

Odvolací súd zo súdneho spisu a z priloženého administratívneho spisu zistil, že odporkyňa vydala dňa 18.11.2014 Rozhodnutie I, ktorými odporkyňa navrhovateľke zvýšila starobný dôchodok podľa § 66 ods. 3, § 112 ods. 1 a § 293l ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) od 30.10.2011 na sumu 341,30 €; podľa § 82 zákona o sociálnom poistení a Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 344/2011 Z. z. od 01.01.2012 na sumu 352,60 €; podľa § 82 a § 293ce zákona o sociálnom poistení a § 1 Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2012 Z. z. od 01.01.2013 na sumu 363,80 €; podľa § 82 zákona o sociálnom poistení a § 1 Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2013 Z. z. od 01.01.2014 na sumu 372,60 € mesačne. V rozhodnutí uviedla, že podľa § 293l ods. 1 zákona o sociálnom poistení sa starobný dôchodok navrhovateľky zvyšuje za obdobie dôchodkového postenia získané po 31.07.2006 podľa § 66 ods. 2 až 9 zákona o sociálnom poistení. Ďalej uviedla osobné mzdové body navrhovateľky za obdobie od 19.10.2006 do 15.11.2007, ktorých súčet bol 0,6307. Do výpočtu zvýšenia starobného dôchodku vstúpila jedna polovica tohto súčtu (0,31535) a aktuálna dôchodková jednotka (k 16.11.2007 v sume 232,51 Sk), čo po súčine a konverzii na menu EURO činilo 2,43384518 €. Po pripočítaní tejto sumy k sume starobného dôchodku navrhovateľky k 29.10.2011 (338,80 € mesačne) a zaokrúhlení nahor bola určená suma starobného dôchodku 341,30 €, k čomu prislúchali následné zvýšenia kvôli každoročnej

valorizácii starobných dôchodkov. Zároveň odporkyňa uviedla, že starobný dôchodok navrhovateľky zvýšila tri roky späť od uplatnenia nároku na zvýšenie, teda tri roky späť od 30.10.2014, v zmysle § 112 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

Rozhodnutím II z toho istého dňa odporkyňa navrhovateľke zvýšila starobný dôchodok podľa § 82 zákona o sociálnom poistení a § 1 Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 295/2014 Z. z. od 01.01.2015 na sumu 377,80 € mesačne, čiže o 5,20 € mesačne.

Rozhodnutím III zo 04.12.2014 odporkyňa rozhodla o zvýšení starobného dôchodku navrhovateľky o 5,20 € na sumu 375,20 € od 01.01.2015, podľa § 82 zákona o sociálnom poistení a § 1 Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 295/2014 Z. z.

Navrhovateľka podala proti týmto rozhodnutiam včas (26.01.2015) opravný prostriedok, v ktorom poukázala na to, že jej boli priznané dve rozličné zvýšenia (na 377,80 € a 375,20 €). Domáhala sa priznania úpravy starobného dôchodku podľa platného zákona. Ďalej uviedla, že odporkyňa sa vo veci jej starobného dôchodku dopustila viacerých prešľapov.

Následne navrhovateľka v podaní z 10.03.2015 označenom ako „Urgencia“ a zaslanom odporkyňi uviedla, že sa odporkyňa nevyjadrila k jej žiadosti o prepočet starobného dôchodku za obdobie od 19.10.2006 do 11.11.2007 a žiadala o zvýšenie dôchodku.

Následne odporkyňa vydala rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X z 04.06.2015, ktorým podľa § 112 ods. 1 zákona o sociálnom poistení zrušila Rozhodnutie III ako nadbytočne vydané. Odporkyňa vo svojom vyjadrení k opravnému prostriedku uviedla, že Rozhodnutie III zrušila s tým, že Rozhodnutie II zostáva v platnosti. Okrem toho pre úplnosť uviedla, že rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X z 15.04.2015 bol starobný dôchodok navrhovateľky podľa § 293di zákona o sociálnom poistení zvýšený na sumu 378,20 € mesačne. Odporkyňa navrhla, aby krajský súd konanie o Rozhodnutí III zastavil.

Na nariadenom pojednávaní pred krajským súdom navrhovateľka trvala na opravnom prostriedku a tvrdila, že došlo k falšovaniu dokladov. Zástupkyňa odporkyne žiadala potvrdiť napadnuté rozhodnutia. Poukázala na to, že dôchodok navrhovateľky bol zvýšený za obdobie, keď pracovala počas poberania starobného dôchodku. Ďalej uviedla, že v odôvodnení rozhodnutia sú uvedené aj presné podklady, z ktorých odporkyňa vychádzala a že navrhovateľka neuviedla konkrétne, v čom sú výpočty chybné. Krajský súd na tom istom pojednávaní vyhlásil napadnutý rozsudok.

Odvolací súd po preskúmaní postupu a rozhodnutia krajského súdu dospel k záveru, že odôvodnenie rozsudku, napriek svojej stručnosti správne reaguje na navrhovateľkou vyslovený nesúhlas s preskúmanými rozhodnutiami. Preto sa odvolací súd s týmto odôvodnením stotožňuje a následne ho dopĺňa a rozvíja. Aj s ohľadom na uvedené, odvolací súd v odvolacom štádiu konania (v ktorom sa povinné zastúpenie nevyžaduje - § 250a O. s. p.) po splnení podmienok pre rozhodnutie vo veci samej, za daných okolností aj s poukazom na ustanovenie § 30 v spojení s § 138 O. s. p. nevidel ako účelnú potrebu právneho zastúpenia navrhovateľky prostredníctvom Centra právnej pomoci, preto žiadosť navrhovateľky v tomto smere uvedenú v odvolaní nepovažoval za dôvodnú.

Predovšetkým považuje odvolací súd za potrebné pripomenúť, že predmetom prieskumu v tomto súdnom konaní boli len Rozhodnutie I a Rozhodnutie II, ktorými odporkyňa rozhodla o zvýšení starobného dôchodku navrhovateľky. Krajský súd a ani odvolací súd sa preto nemohli zaoberať staršími rozhodnutiami o priznaní a zvýšení starobného dôchodku navrhovateľky, hoci navrhovateľkina argumentácia v odvolaní proti rozsudku k tomu smerovala. Preto keď krajský súd preskúmal postup odporkyne pri výpočte zvýšenia dôchodku a po zistení jeho správnosti rozhodol o potvrdení napadnutých rozhodnutí, rozhodol správne. Aj podľa odvolacieho súdu odporkyňa v Rozhodnutí I vychádzala z riadne zisteného skutkového stavu, pokiaľ ide o získaný osobný vymeriavací základ, resp. súčet osobných mzdových bodov, správne aplikovala príslušné zákonné ustanovenia, vypočítala sumu zvýšenia starobného dôchodku a po jej pripočítaní k starobnému dôchodku navrhovateľky vyplácanému

do 29.10.2011 určila novú sumu starobného dôchodku od 30.10.2011, čiže tri roky späťne od uplatnenia nároku, v zmysle § 112 ods. 1 zákona o sociálnom poistení; následne vždy od 01.01. nasledujúcich rokov priznala príslušné zvýšenie. Odvolací súd má za to, že odporkyňa týmto rozhodnutím vyhoveľa žiadosti navrhovateľky o zvýšenie dôchodku, čo navrhovateľka osobitným podaním z 10.03.2015 urgovala.

Valorizačným Rozhodnutím II zo dňa 18.11.2014 potom odporkyňa zvýšila takto určený starobný dôchodok o 5,20 € na sumu 377,80 € v zmysle príslušných ustanovení zákona o sociálnom poistení, s účinnosťou od 01.01.2015. Ani pri tomto rozhodnutí odvolací súd nenašiel dôvod na jeho zrušenie. Vo vzťahu k obom rozhodnutiam má odvolací súd za to, že ich odôvodnenie je dostatočne zrozumiteľné a presné.

Navrhovateľke však treba dať za pravdu, že odporkyňa vydaním Rozhodnutia III spôsobila mátež, keď Rozhodnutím II a Rozhodnutím III oznámila navrhovateľke rozdielne sumy jej starobného dôchodku od 01.01.2015, pričom obe rozhodnutia boli odôvodnené rovnako.

Z postupu odporkyne, ktorá v priebehu súdneho konania zrušila Rozhodnutie III ako „nadbytočne vydané“, odvolací súd má rovnako ako krajský súd za to, že sa tým v tejto časti vyhoveľa navrhovateľkinmu opravnému prostriedku tzv. autoremedúrou, kedy nesprávne rozhodnutie zruší sám orgán, ktorý ho vydal. V tomto prípade nebolo potrebné vydávať rozhodnutie nové, pretože o zvýšení starobného dôchodku (valorizácii) došlo už Rozhodnutím II, ktoré nebolo Rozhodnutím III dotknuté. Preto krajský súd postupoval správne, keď v tejto časti konanie zastavil v zmysle § 250o O. s. p. Odvolací súd sa domnieva, že k vydaniu Rozhodnutia III došlo tak, že si odporkyňa nevšimla, že už pred jeho vydaním došlo k zvýšeniu starobného dôchodku navrhovateľky Rozhodnutím I.

Vo vzťahu k námietkam navrhovateľky, že odporkyňa vychádza z nesprávnych podkladov, resp. že došlo k zámene (krádeži) identít, odvolací súd opäť uvádza, že pokiaľ sa tieto tvrdenia vzťahujú na určenie pôvodnej výšky starobného dôchodku pri jeho priznaní, táto otázka nemôže byť skúmaná v súdnom konaní o Rozhodnutí I a Rozhodnutí II, pretože tieto sa týkajú iba zvýšenia dôchodku za novozískané doby poistenia (tzv. práca popri dôchodku) a každoročnej valorizácie. Vo vzťahu k týmto rozhodnutiam neuviedla navrhovateľka nijaké konkrétne vecné výhrady, okrem spomenutej nejasnosti vyvolanej medzičasom zrušeným Rozhodnutím III. Ani odvolací súd pri prieskume Rozhodnutia I a Rozhodnutia II nezistil také vady, ktoré by odôvodňovali ich zrušenie.

Podľa odvolacieho súdu odporkyňa dostatočne zistila skutkový stav, správne ho právne posúdila a vydala rozhodnutie, ktoré je v súlade so zákonom. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dôvodne a v zmysle zákona opravnému prostriedku navrhovateľky nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 v spojení s § 250ja ods. 3 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok.

